

AN FÉIDIR LEIS AN BHFOGHLAIM THASCBHUNAITHE UM THEANGA AN DEARADH UILÍOCH DON FHOGHLAIM A CHUR CHUN CINN I gCOMHTHÉACS TEAGASC IONCHUIMSITHEACH NA GAEILGE?

San alt seo, déantar plé ar an nGaeilge mar ábhar scoile sna hiar-bhunscoileanna ar fad i bPoblacht na hÉireann (feasta: Éire). Déantar anailís ar an bhforbairt shuntasach a tháinig ar líon na ndíolúintí ó cuireadh critéir nua i bhfeidhm. Tugtar léargas ar an bhfoghlaim thascbhunaithe um theanga (FTBT) agus pléitear cuid de na deiseanna ar féidir a thapú chun spriocanna a bhaineann leis an dearadh uilíoch don fhoghlaim (DUF) a bhaint amach laistigh de mhúnla FTBT. Is cur chuige ionchuimsitheach é an DUF faoina ndéantar iarracht freastal ar gach dalta le chéile i bpríomhshruth an oideachais. Sa chonclúid, tá moltaí ann a chuireann síos ar shlite ar féidir le polasaithe an Roinn Oideachas a chur i bhfeidhm ar bhealach níos éifeachtaí.

Eochairfhocail: Dearadh Uilíocht don Fhoghlaim (DUF), Dífreaíl, Díolúine, Foghlaim Thascbhunaithe um Theanga (FTBT), Foghlaim Chomhtháite Ábhar agus Teanga (FCÁT)

PEARSE AHERN: Is ollamh cúnata le hoideachas é i Scoil na Teanga, na Litearthachta agus an Oideachais Luath-Óige in Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath. Bíonn suim aige sa taighde a bhaineann leis an bhfoghlaim thascbhunaithe um theanga, sealbhú dara teanga agus sa mheasúnú ar an bhfoghlaim dara teanga.

Údar comhfhreagrais: pearse.ahern@dcu.ie

AN INTREOIR

Is ábhar éigeantach ag an mbunleibhéal agus ag an iar-bhunleibhéal in Éirinn í an Ghaeilge (An Roinn Oideachais agus Eolaíochta, 2024). San alt seo, déantar plé ar an nGaeilge i gcomhthéacs ina bhfuil riachtanais speisialta oideachais (RSO) aitheanta ag os cionn de cheathrú de na daltaí in iar-bhunscoileanna in Éirinn (McCoy et al., 2019). De bharr seo, is fiú go mór roghanna a fhiosrú leis an teanga a mhúineadh le modhanna a fhreastalaíonn ar fhoghlaiméoirí éagsúla. Maidir leis an staidéar ar an nGaeilge sna hiar-bhunscoileanna tá an fhoghlaim thascbhunaithe luaite mar cheann de “na gnéithe atá suntasach faoin teagasc agus faoin bhfoghlaim” (Roinn Oideachais, 2023, lch. 15) sa tSonraíocht don tSraith Shóisearach. Cuirtear síos sa litríocht gur féidir úsáid a bhaint as an bhFoghlaim Thascbhunaithe um Theanga (FTBT) le buairt na ndaltaí roimh an dara teanga a laghdú (Aubrey et al., 2022).

AN COMHTHÉACS ATÁ FAOI CHAIBIDL

Tá 416,631 dalta cláraithe in 721 iar-bhunscoil in Éirinn le 68 acu san earnáil lán-Ghaeilge (T1) (Gaeloideachas, 2024). Is scoileanna a fheidhmíonn trí mheán na Gaeilge iad scoileanna T1. Freastalaíonn 3,832 dalta ag an iar-bhunleibhéal ar 29 scoil sa Ghaeltacht (ceantair ina bhfuil an Ghaeilge ann mar theanga an phobail) agus freastalaíonn 11,951 dalta eile ar 47 iar-bhunscoil atá suite lasmuigh den Ghaeltacht (Gaeloideachas, 2024). Míníonn an Roinn Oideachais (2022) go follasach i gciortlán nach bhfuil aon díolúine ar fáil sna scoileanna T1 in aon chás. Luann Nic Aindriú agus Ó Duibhir (2023) go bhfuil teagascóirí ag plé le dúshlán faoi leith ó thaobh an oideachais ionchuimsitheach san earnáil T1, mar tá easpa forbartha gairmiúla agus easpa acmhainní curtha ar fáil do mhúinteoirí. Lasmuigh d’earnáil T1, tá 404,680 dalta ag freastal ar iar-bhunscoileanna a fheidhmíonn trí mheán an Bhéarla (T2).

An Ghaeilge agus an díolúine

Bíonn ar gach dalta staidéar a dhéanamh ar an nGaeilge ar scoil, seachas iad siúd a shásaíonn critéir don díolúine. Cuireadh córas nua i bhfeidhm don díolúine ag tús na bliana acadúla in 2019 (Roinn Oideachais agus Eolaíochta, 2019). Bíonn daltaí a chaith trí bliana sa chóras oideachais lasmuigh d’Éirinn agus roinnt d’fhoghlaiméoirí a bhfuil RSO acu i dteideal díolúine a fháil (Fáisnéis do Saoránaigh, 2024). Moladh i dtuarascáil taighde ar staidéar na Gaeilge (Flynn, et al., 2019) gur chóir athshamhlú a dhéanamh maidir leis an bpróiseas díolúine ionas go mbeadh sé curtha i bhfeidhm ar bhonn níos ionchuimsitheach. Tháinig méadú substaintiúil ar líon na ndíolúintí thar cúpla bliain nuair a athraíodh an córas agus an gcritéir a bhaineann le díolúine a fháil (An Roinn Oideachais, 2022; Ó Duibhir, 2023).

Tugann McTaggart (2024) le fios go raibh 49,570 ag an iar-bhunleibhéal nach raibh i mbun staidéir ar an teanga. Ciallaíonn sé sin go bhfuil díolúine ón nGaeilge ag 12.2% den daonra atá ag freastal ar scoileanna T2 ag an iar-bhunleibhéal. Glactar leis go bhfuil líon na ndíolúintí i sciar scoileanna san earnáil T2 as alt agus tá beartaithe ag an Aire iniúchadh a dhéanamh ar an ábhar (McTaggart, 2024).

AN T-OIDEACHAS IONCHUIMSITHEACH AGUS AN DEARADH UILÍOCH DON FHOGHLAIM

Faightear na treoirínte is déanaí in Éirinn a bhaineann le cúrsaí ionchuimsitheacha sa Chreat maidir leis an Oideachas Ionchuimsitheach (OI) (feasta: An Creat). Tá an cháipéis bunaithe ar chúig phrionsabal mhórhábhachtacha (An Comhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta (CNOS), 2011). Scríobhadh an Creat faoi anáil léirmheasa litríochta ceannródaíoch a rinne Winter agus O' Raw (2010). Sa léirmheas sin, luadh cúig phrionsabal ar chóir a bheith san áireamh i gcreat don OI, mar atá:

1. Baineann cur chuige ionchuimsitheach le pobal na scoile ar fad.
2. Tugtar aitheantas don éagsúlacht i measc daltaí agus scoileanna éagsúla.
3. Tá rannpháirtíocht ghníomhach de dhíth i ngach scoil le OI a chur i bhfeidhm.
4. Ba chóir don OI a bheith ina dhlúthchuid den phleanáil uilescoile.
5. Tá an Creat bunaithe ar fhianaise ón taighde agus ar chleachtas múinteoirí.

Maíonn Molina Roldán et al. (2021) go láidir go mbaineann gach foghlaimeoir leas as an seomra ranga atá tiomanta ag an oideachas ionchuimsitheach. Cuireann an Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM) treoirínte ar fáil do mhúinteoirí ag an iar-bhunleibhéal chun an t-oideachas ionchuimsitheach a chur chun cinn. Cothaíonn siad seo feacht na múinteoirí maidir leis an gCreat. Tá cáipéis faoi leith ar fáil do na croí-ábhar Béarla agus mata mar aon le go leor ábhar eile, ach níl aon cháipéis ar fáil a bhaineann leis an nGaeilge, cé gur ábhar éigeantach í (CNCM, 2007). Míníonn an *Center for Applied Special Technology* (CAST, 2024) go bhfuil an zón neasfhorbartha (Vygotsky, 1978) ina bhunchloch don DUF. Chuir CAST an DUF ar bun i dtosach i lár na 1980idí (Flood & Banks, 2021). Tá an creat úd bunaithe ar sheacht bprionsabal a bhí réitithe ag foireann acadúil ag deireadh na haoise seo chaite (Connell et al., 1997). Cuireann muintir DUF rompu ceachtanna a eagrú ionas go mbeadh réimse leathan foghlaimeoirí in ann tairbhe a bhaint as an gceacht. Tá achoimre thíos ar na prionsabail DUF (Burgstahler & Cauce, 2020).

- i. Cothromaíocht: ba chóir don ceacht freastal ar fhoghlaimeoirí de réimse cumas.
- ii. Solúbthacht: ba chóir go mbeadh an ceacht athraitheach le freastal ar dhaltaí éagsúla.
- iii. Simplí agus iomasach: ba chóir go mbeadh sé éasca plé leis an trealamh atá de dhíth sa cheacht.
- iv. Eolas inbhraite: ba chóir don eolas a bheith inbhraite do dhaoine fiú má tá lagú fisiceach orthu.
- v. Caoinfhulaingt ar bhotúin: ba chóir an bhéim a chur ar an iarracht agus ba chóir an modh easnaimh a sheachaint.
- vi. Beagán fisiciúlachta: níor chóir go mbeadh daoine spíonta ag deireadh an cheachta.
- vii. Tomhas agus spás: ba chóir go mbeadh spás agus tomhas an tseomra oiriúnach do réimse leathan daoine.

Mar aon leis an DUF tugann an difreáil tacaíocht don oideachas ionchuimsitheach (Tomlinson, 2014). Is córas frithghníomhach í an difreáil ina gcuireann an teagascóir obair faoi leith ar fáil do dhaltaí éagsúla sa rang. Bíonn an obair sin bunaithe ar a gcumas, na hacmhainní teanga atá acu agus ar na riachtanais sa bheis atá acu (Tomlinson, 2014). I gcodarsnacht leis an difreáil tá an DUF réamhghníomhach agus bíonn cúrsaí ionchuimsitheacha mar dhlúthchuid den phleanáil (Galkienė & Monkevičienė, 2021).

INTREOIR AR AN BHFOGHLAIM THASCBHUNAITHE UM THEANGACHA (FTBT)

Tá go leor plé déanta i measc múinteoirí in Éirinn ar an bhFoghlaim Chomhtháite Ábhar agus Teanga (FCÁT) agus déanann go leor mac léinn staidéar ar an modh sin mar chuid dá n-oiliúint tosaigh múinteoirí (Ó Duibhir, 2016). Is cinnte go bhfuil an FTBT agus an FCÁT gaolta agus forluí suntasach eatarthu (Kamal et al., 2024). Tuigtear faoin dá mhodh nach bhfuil sé indéanta an teanga agus an bhrí a bhaineann léi a scaradh óna céile (Lopes, 2020).

Cuirtear síos go láidir sa litríocht go bhfuil an FTBT ina chur chuige éifeachtach chun na scileanna idirghníomhach cainte a fhorbairt (Masuram & Sripada, 2020; Nget et al., 2020; Rahmah, 2017; Universitas Terbuka & Panduwangi, 2021). Cuireann an chumarsáid ó bhéal go leor deiseanna ar fáil don fhoghlaimeoir atá ag plé le RSO (Fitzgerald et al., 2021). Leis an FCÁT bíonn teagasc na sprioctheanga ceangailte le hábhar eile scoile; mar shampla, is féidir stór focal nua sa Ghaeilge a fhoghlaim agus ábhar staire á phlé (Banegas et al., 2025; Mac Gearailt et al., 2023b).

Is modh teagaisc é an FTBT ina mbíonn béim ar an aschur mar aon le béim ar an idirghníomhú (East, 2021). Leis an FTBT, tugann na daltaí faoi ghníomhaíochtaí atá bunaithe ar bhearna eolais. Ba chóir dóibh a bheith i mbun oibre atá

ceangailte leis an saol réadúil (Jackson, 2022), mar shampla is féidir leo a bheith i mbun taisc a bhaineann le clár ama a léamh, nó le LEGO nó Minecraft. I measc samplaí eile den fhíorshaol is féidir póstaer, nuachtlitir, físeán nó paimfléad a chruthú. Cuimsíonn sé seo DUF toisc go ligean sé do dhaltá a gcuid foghlama a chur i láthair ar bhealaí éagsúla ag baint úsáide as meáin éagsúla.

Leis an FTBT níl an t-ionchur teoranta don fhocal scríofa agus mar aon leis sin tá an chumarsáid idirghníomhach lárnach san FTBT le béim faoi leith ar an idirbheartaíocht (Van den Branden, 2006a; East, 2021). Réitíonn seo go mór leis an bprionsabal ón DUF ina mholtar modhanna éagsúla a úsáid chun an t-eolas a léiriú (CAST, 2024).

Sula ndeantar aon tasc atá dílis don FTBT ba chóir riachtanais teanga na bhfoghlaimoírí a mheas (Grote & Oliver, 2022; Long, 2005). Léiríonn Duran agus Ramaut (2010) gur féidir ceachtanna ag an leibhéal A1 ar Chomhchreat Tagartha na hEorpa um Theangacha (CEFR) a mhúineadh leis an FTBT. Is é sin an leibhéal atá feiliúnach do ghiantosaitheoirí (Comhairle na hEorpa, 2020).

CONAS GUR FÉIDIR LINN AN FTBT A CHUR CHUN CINN AR BHONN IONCHUIMSITHEACH?

Sa chuid seo, déantar plé ar na bealaí chun úsáid a bhaint as an bhfoghlaim thascbhunaithe um theanga (FTBT) le tacú le sealbhú na Gaeilge mar dhara teanga i gcás daltaí le RSO. Maidir leis an FTBT, cuireann Bygate (2020) síos go láidir nár cheart taighde ábhartha a thiomáint ag creatlach theoiriciúil ach gur cheart díriú i bhfad níos mó ar riachtanais na múinteoirí agus na scoláirí sa seomra ranga.

Tá cur síos sonrath ar fáil ó Chan (2022) ar na heilimintí atá de dhíth chun an FTBT a chur ina oiriúint mar mhodh teagaisc atá ionchuimsitheach d'fhoghlaimoírí le RSO. Míníonn Chan (2022) go bhfuil cúig ghné le meá go mion nuair atáthar ag iarraidh ceachtanna a dhearadh atá dílis don FTBT agus atá ionchuimsitheach ag an am céanna. Tagann an t-ábhar seo go láidir leis an gCreat (CNOS, 2011). Is iad seo a leanas na gnéithe a luann Chan (2022).

- i. Ba chóir éiceolaíocht oideachasúil a bhunú sa seomra ranga ina bhfuil spás ann do gach scoláire. Is é sin le rá gur chóir do na tascanna a dhearadh faoi anáil an DUF.
- ii. Níor chóir go mbeadh an t-ionchur anseo teoranta don ionchur teanga (Tagann sé seo go dlúth leis an ionchur ilmhódach atá molta go mór sa tSonraíocht (T2) don tSraith Shóisearac: An Roinn Oideachais, 2023).
- iii. Níor chóir don chumarsáid a bheith teoranta don teanga labhartha, agus is fiú úsáid a bhaint as geáitsí, gothaí gnúise agus comharthaíocht choirp freisin.
- iv. Ba chóir úsáid a bhaint as trealamh nó frapaí mar aon le huirlisí síceolaíochta (mar shampla léaráidí nó meabhairmhapa) ionas go mbeadh níos mó daoine in ann ciall a bhaint as an ionchur agus as an tasc araon.
- v. An tsainchomhairle: ba chóir úsáid a bhaint as cuir chuige fianaise-bhunaithe a bhí forbartha agus an foghlaimoír le RSO mar thosaíocht.

Is traitéisí iad seo a leanas a d'fhéadfaí a úsáid mar chuid den teagasc ionchuimsitheach: an méar litriú (mar shampla don duine le lagú éisteachta) (Walsh-Aziz et al., 2023), leasú amhairc agus céimeanna an taisc a dheighilt ionas nach mbeadh ach codanna beaga le déanamh in aon bhabhta amháin. (Ellis et al., 2019).

Is cur chuige oideachasúil í an fhoghlaim ilchéadfach ina bhfuil fócas faoi leith curtha ar acmhainní closamhairc mar aon leis an bhfoghlaim chinéistéiseach nuair a bhíonn na daltaí gníomhach agus iad i mbun foghlama (Eroğlu et al., 2022). Leagtar síos sa litríocht freisin go bhfuil an FTBT in ann an fhoghlaim ilchéadfach a chothú (Schrooten, 2006) agus cruthaíonn sé seo spás don dalta atá disléicse air chun teacht isteach ar an nGaeilge agus chun cur lena gcumas labhartha sa teanga.

Mar chuid dá obair bharrthábhachtach úsáideann Krashen (1986) meafar de scagaire mothaitheach le cur síos a dhéanamh ar an tionchar atá ag mothúcháin ar fhorbairt na sprioctheanga, ach go háirithe ar an teanga labhartha. Cuireann Krashen (1986) síos go láidir go dtagann laghdú ar inní na ndaltaí nuair nach iad rialacha gramadaí príomhfhócas an cheachta. Léiríonn staidéar fadaimseartha Zehan et al. (2021) gur fíor sin i gcás an FTBT. Tá torthaí an staidéir sin bunaithe ar shonraí a eascraíonn ó fhéintuarascáil 34 daltaí.

Tugtar le fios sa litríocht chuí gur féidir an fhoghlaim ríomhchuidithe teangacha (CALL) a úsáid mar bhunús don FTBT (González-Lloret, 2017). Maíonn an t-údar go bhfuil an FTBT "ideal for informing and fully realizing the potential of technological innovations for language learning" (González-Lloret, 2017, lch. 234). Deimhníonn anailís chórasach ar 1799 foilseachán go bhfuil an teicneolaíocht oiriúnaitheach ar cheann de na téamaí is mó atá á phlé sa taighde a bhaineann leis an FTBT le deireanas (Jia & Bava Harji, 2023). Léiríonn an nasc idir an teicneolaíocht oiriúnaitheach agus an FTBT bealaí éagsúla chun úsáid a bhaint as an modh teagaisc seo le tacú le cur i bhfeidhm an DUF.

SMAOINTE PRAITICIÚLA CHUN AN FTBT A CHEANGAIL LEIS AN DUF

Más féidir an rochtain dhigiteach ar na tascanna a neartú, cuireann sín go mór leis an gcumas atá ag an FTBT chun an t-oideachas ionchuimsitheach a éascú (Vasinda & Pilgrim, 2022). Ceann de na teicneolaíochtaí oiriúnaitheacha is cumhachtaí le hábhar léitheoireachta a chur ar fáil do níos mó daoine ná na closleabhair (Almgren Bäck et al., 2024). Tá roinnt ar fáil sa Gaeilge saor in aice atá feiliúnach d'fhoghlaimoirí óga agus do dhéagóirí ar líne.

Nuair atá múinteoir ag obair le mionsamhlacha mar chuid den tasc i gceacht FTBT is féidir téacs malartach (*alt text*) a chur le gach ceann acu (Huntsman, 2022). Is acmhainn í seo a chuireann síos ar chuma nó ar fheidhm íomhá ar leathanach gréasáin, tá sé tairbheach don fhoghlaimoir a bhfuil lagú amhairc air, ag cuidiú leo ciall a bhaint as an tasc.

Má chastar físeán nó gearrscannán mar chuid de thasc, ba chóir tras-scríbhinn den dialóg a chur ar fáil do dhaltáí a bhfuil lagú éisteachta acu. Is féidir úsáid a bhaint as an tras-scríbhinn chun fotheideal a chur leis an bhfíseán (Venturini et al., 2022). Dá mbeadh an tasc bunaithe ar mhírobair (*jig sawing*), le cuid den eolas riachtanach curtha ar fáil do gach dalta sa ghrúpa, d'fhéadfaí comhad fuaimne a thabhairt do dhaltá dá mbeadh deacrachtaí acu leis an léitheoireacht (Almumen, 2020). Is féidir úsáid a bhaint as guthanna sintéiseacha chun an t-aistriú ó théacs go teanga a éascú; tá ceann forbartha as Gaeilge ag Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath (www.abair.ie).

AN CHONCLÚID

Caithfidh múinteoirí a dhearann ceachtanna FTBT riachtanais teanga na bhfoghlaimoirí a thuiscint (Long, 2005). Ba chóir don saothar sa seomra ranga a bheith bunaithe ar thascanna oideachasúla atá ceangailte le heolas a bhaineann le riachtanais teanga na ndaltaí (Grote & Oliver, 2022). Leis seo a bhaint amach, i gcás na Gaeilge, caithfear taighde a dhéanamh ina bhfuil éisteacht ghéar tugtha do na daltaí ag an iar-bhunleibhéal chun a riachtanais theanga ó thaobh na Gaeilge a thuiscint níos fearr. Mar aon leis seo ba chóir níos mó taighde a dhéanamh chun leas a bhaint as an teicneolaíocht chun tacú le cur i bhfeidhm an FTBT ar bhonn ionchuimsitheach nuair atá an Ghaeilge á múineadh mar dhara teanga.

MOLTAÍ DON TODHCHAÍ

Leis an tSonraíocht (T2) a chur i bhfeidhm don tSraith Shóisearach, ní mór réimse acmhainní a fhorbairt a thagann leis an FTBT mar mhodh teagaisc (CNCM, 2023). Mar sin, ba chóir taisclann a bhunú ar bhonn comhoibrítheach i measc múinteoirí fud fad na tíre. Leis seo a dhéanamh i gceart caithfear taighde cuimsitheach a dhéanamh ar riachtanais teanga daltaí iarbhunscóile ó thaobh na Gaeilge de, ionas go mbeadh foireann fhóna tascanna á forbairt a luíonn le suimeanna agus le spriocanna na ndaltaí.

TAGAIRTÍ

- Almgren Bäck, G., Lindeblad, E., Elmqvist, C., & Svensson, I. (2024). Dyslexic students' experiences in using assistive technology to support written language skills: A five-year follow-up. *Disability and Rehabilitation: Assistive Technology*, 19(4), 1217–1227. <https://doi.org/10.1080/17483107.2022.2161647>
- Almumen, H. A. (2020). Universal Design for Learning (UDL) Across Cultures: The Application of UDL in Kuwaiti Inclusive Classrooms. *Sage Open*, 10(4), 2158244020969674. <https://doi.org/10.1177/2158244020969674>
- An Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM). (2007). *Treoirlínte do Mhúinteoirí Daltaí le Mion-Mhíchumais Ghinearálta Foghlama*. https://www.ncca.ie/media/2509/sen_introduction.pdf
- An Comhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta. (2011). *Creat maidir le hOideachas Uilechuimsitheach Treoir do na Scoileanna maidir leis an Uilechuimsitheacht i ndáil le Daltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu*. <https://ncse.ie/wp-content/uploads/2014/10/Final-Irish-version-for-pub-on-web.pdf>
- An Roinn Oideachais. (2022). *Ciorclán 0022/2022 Díolúintí ó Staidéar na Gaeilge Athbhreithniú ar Ciorclán 0053/2019*. <https://assets.gov.ie/27473/c10cb646f6a14074b6d02d54b0ab3d1b.pdf>
- An Roinn Oideachais. (2023). *Sonraíocht Ghaeilge na Sraithe Sóisearaí Scoileanna a fheidhmíonn trí mheán an Bhéarla (T2)*. https://curriculumonline.ie/getmedia/ac4ea67a-3318-4900-a156-9e8cb9cfaaac/JC-GAE-T2_sonraiocht-deiridh.pdf

- An Roinn Oideachais agus Eolaíochta. (2019). *Ciorclán 0052/2019 Athbhreithnithe ar Dhíolúine ó Staidéar ar an nGaeilge: Athbhreithniú ar Chiorclán 12/96*. <https://assets.gov.ie/27471/bd65f2af9ddb44f4b20bbb369f138bda.pdf>
- Aubrey, S., King, J., & Almkhaild, H. (2022). Language Learner Engagement During Speaking Tasks: A Longitudinal Study. *RELC Journal*, 53(3), 519–533. <https://doi.org/10.1177/0033688220945418>
- Burgstahler, S. and Cauce, A.M., 2020. *Creating inclusive learning opportunities in higher education: A universal design toolkit* (pp. 47-8). Cambridge, MA: Harvard Education Press.
- Bygate, M. (2020). Some directions for the possible survival of TBLT as a real-world project. *Language Teaching*, 53(3), 275–288. doi:10.1017/S0261444820000014
- CAST. (n.d.). *About Universal Design for Learning*. Retrieved 24 October 2024, from <https://www.cast.org/impact/universal-design-for-learning-udl>
- CDC (Curriculum Development Committee). (1999a). *Syllabus for English Language* (Secondary 1-5). Hong Kong: The Government Printer.
- Chan, H. (2022). Adapting the task-based methodology for learners with intellectual disabilities: Five key facets for consideration. *International Journal of Applied Linguistics*, 32(3), 459–475. <https://doi.org/10.1111/ijal.12440>
- Chapelle, C. A., & Sauro, S. (2020). *The handbook of technology and second language teaching and learning*. John Wiley & Sons, Inc.
- Daloiso, M. (2017). *Supporting learners with dyslexia in the ELT classroom*. Oxford University Press.
- Dunne, C. M. (2020). *Learning and teaching Irish in English-medium schools Part 2: 1971-Present. National Council for Curriculum and Assessment*. <https://ncca.ie/media/4797/learning-and-teaching-irish-in-english-medium-schools-1971-present-part-2.pdf>
- Duran G, Ramaut G. Tasks for absolute beginners and beyond: Developing and sequencing tasks at basic proficiency levels. In: Branden K van den, ed. *Task-Based Language Education: From Theory to Practice*. Cambridge Applied Linguistics. Cambridge University Press; 2006:47-75.
- East, M. (2024). Taking communication to task once more – a further decade on. *The Language Learning Journal*, 1–13. <https://doi.org/10.1080/09571736.2024.2305424>
- Ellis, R., Skehan, P., Li, S., Shintani, N., & Lambert, C. (2019a). *Task-Based Language Teaching: Theory and Practice (1st ed.)*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781108643689>
- Eroğlu, G., Teber, S., Ertürk, K., Kırmızı, M., Ekici, B., Arman, F., Balçisoy, S., Özcan, Y. Z., & Çetin, M. (2022). A mobile app that uses neurofeedback and multi-sensory learning methods improves reading abilities in dyslexia: A pilot study. *Applied Neuropsychology: Child*, 11(3), 518–528. <https://doi.org/10.1080/21622965.2021.1908897>
- Fáisnéis do Saoránaigh (n.d.). *Díolúine ó staidéar a dhéanamh ar an nGaeilge* (Ireland). Citizensinformation.ie. Retrieved 24 October 2024, from <https://www.citizensinformation.ie/ga/education/the-irish-education-system/exemption-from-irish/>
- Fitzgerald, J., Lynch, J., Martin, A., & Cullen, B. (2021). Leading Inclusive Learning, Teaching and Assessment in Post-Primary Schools in Ireland: Does Provision Mapping Support an Integrated, School-Wide and Systematic Approach to Inclusive Special Education? *Education Sciences*, 11(4), 168. <https://doi.org/10.3390/educsci11040168>
- Flood, M., & Banks, J. (2021). Universal Design for Learning: Is It Gaining Momentum in Irish Education? *Education Sciences*, 11(7), 341. <https://doi.org/10.3390/educsci11070341>
- Foley, N. (2024, February 13). *Ceisteanna Eile—Other Questions – Dáil Éireann (33rd Dáil) Tuesday, 13 Feb 2024 – Houses of the Oireachtas (Ireland)*. <https://www.oireachtas.ie/en/debates/debate/dail/2024-02-13/22>
- Flynn, N.; Murray, C.; Lynch, A. & Davitt, E. (2019). *Report on Public Consultation on Exemptions from the Study of Irish in Schools*. Department of Education and Skills, Dublin.
- Gaeloideachas (n.d.). *Staitisticí*. Retrieved 24 October 2024, from <https://gaeloideachas.ie/is-taighdeoir-me/staitistici/?lang=ga>
- Galkienė, A., & Monkevičienė, O. (2021). *Improving inclusive education through universal design for learning*. Springer. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-80658-3>
- González-Lloret, M. (2017). *Technology-mediated TBLT: Researching Technology and Tasks*. John Benjamins Publishing Company. <http://site.ebrary.com/id/10891863>

- Grote, E., & Oliver, R. (2022). Chapter 12. A task-based needs analysis framework for TBLT: Theory, purpose, and application. In A. G. Benati & J. W. Schwieter (Eds.), *Bilingual Processing and Acquisition* (Vol. 14, pp. 235–256). John Benjamins Publishing Company. <https://doi.org/10.1075/bpa.14.12gro>
- Huntsman, S. (2022). *An Image for All: The Rhetoric for Writing Alt-Text*. 2022 IEEE International Professional Communication Conference (ProComm), 49–52. <https://doi.org/10.1109/ProComm53155.2022.00012>
- Jackson, D. O. (2022). *Task-based language teaching*. Cambridge University Press.
- Jia, S., Bava Harji, M. Themes, knowledge evolution, and emerging trends in task-based teaching and learning: A scientometric analysis in CiteSpace. *Educ Inf Technol*, 28, 9783–9802 (2023). <https://doi-org.dcu.idm.oclc.org/10.1007/s10639-023-11586-y>
- Kamal, M. A., Seraj, P. M. I., & Begum, F. (2024). Teachers' Perceptions on Corrective Feedback in Task-based Language Teaching (TBLT) and Content and Language Integrated Learning (CLIL) Contexts in Bangladesh. *Mextesol Journal*, 48(1), 1–21. <https://doi.org/10.61871/mj.v48n1-8F>
- Krashen, S. D. (1986). *Principles and practice in second language acquisition*. Oxford: Pergamon.
- Kusters, A. (2021). Introduction: The semiotic repertoire: assemblages and evaluation of resources. *International Journal of Multilingualism*, 18(2), 183–189. <https://doi.org/10.1080/14790718.2021.1898616>
- Long, M. H. (Ed.). (2005). *Second Language Needs Analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lopes, A. . (2020). Linking Content and Language-Integrated Learning (CLIL) and Task-based Language Teaching (TBLT) in an effective way: a methodological proposal. *Onomázein*, (NE VI), 05–22. <https://doi.org/10.7764/onomazein.ne6.01>
- Mac Gearailt, B., Mac Ruairc, G., & Murray, C. (2023). Actualising Content and Language Integrated Learning (CLIL) in Irish-medium education; why, how and why now? *Irish Educational Studies*, 42(1), 39–57. <https://doi.org/10.1080/03323315.2021.1910971>
- McCoy, S, Shevlin, M, & Rose. R. (2019). "Secondary School Transition for Students with Special Educational Needs in Ireland." *European Journal of Special Needs Education*, 35,(2), 154–170.
- McTaggart, M. (2024) *Schools with high rate of Irish Exemptions to be Audited*. <https://www.independent.ie/irish-news/schools-with-high-rate-of-irish-exemptions-to-be-audited/a1296937620.html>
- Molina Roldán, S., Marauri, J., Aubert, A., & Flecha, R. (2021). How Inclusive Interactive Learning Environments Benefit Students Without Special Needs. *Frontiers in Psychology*, 12, 661427. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.661427>
- Nic Aindriú, S., & Ó Duibhir, P. (2023). The Challenges Facing Irish-Medium Primary and Post-Primary Schools When Implementing a Whole-School Approach to Meeting the Additional Education Needs of Their Students. *Education Sciences*, 13(7), 671. <https://doi.org/10.3390/educsci13070671>
- Ó Duibhir, P. (2016). Foghlaim chomhtháite ábhar agus teanga i gclár oideachais tosaigh do mhúinteoirí bunscoile. *Teanga*, 24, 1-14.
- Ó Duibhir, P. (2023). FÍSEÁN: 'Smacht cailte' ar chóras na ndíolúintí agus baol ann go gcuirfear an Ghaeilge 'go tóin poill'. <https://peig.ie/2023/11/fisean-smacht-cailte-ar-choras-na-ndioluinti-agus-baol-ann-go-gcuirfear-an-ghaeilge-go-toin-poill/>
- Ó Laoire, M. (2013). *Tuarascáil ar an Díolúine i leith na Gaeilge mar Ábhar Iar-bhunscoile*, Dublin: Foras na Gaeilge.
- Rialtas na hÉireann.(2004). *Education for Persons with Special Educational Needs Act 2004*. www.irishstatutebook.ie/eli/2004/act/30/enacted/en/pdf
- Schrooten, W. (2006). Task-based language teaching and ICT: Developing and accessing interactive multimedia for task-based language teaching. In: Branden K van den, ed. *Task-Based Language Education: From Theory to Practice*. Cambridge Applied Linguistics. Cambridge University Press; 129-150.
- Shehadeh, A. (2024). *It is a task, not an exercise: What is the difference?* <https://doi.org/10.1016/j.system.2024.103299>
- Van den Branden, K. (Ed.). (2006). *Task-Based Language Education: From Theory to Practice (1st ed.)*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511667282>
- Van den Branden, K. (2006). Introduction: Task-based language teaching in a nutshell. In: Branden K van den, ed. *Task-Based Language Education: From Theory to Practice*. Cambridge Applied Linguistics. Cambridge University Press, :1-16.
- Vasinda, S., & Pilgrim, J. (2023). Technology supports in the UDL framework: Removable scaffolds or permanent new literacies? *Reading Research Quarterly*, 58(1), 44–58.
- Venturini, S., Vann, M. M., Pucci, M., & Bencini, G. M. L. (2022). Towards a More Inclusive Learning Environment: The Importance

of Providing Captions That Are Suited to Learners' Language Proficiency in the UDL Classroom. In I. Garofolo, G. Bencini, & A. Arengi (Eds.), *Studies in Health Technology and Informatics*. IOS Press. <https://doi.org/10.3233/SHTI220884>

Volpe G, Gori M. (2019). Multisensory Interactive Technologies for Primary Education: From Science to Technology. *Front Psychology*, 10, 1076. [doi:10.3389/fpsyg.2019.01076](https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01076)

Walsh-Aziz, M. L., Schick, B., & Lederberg, A. (2023). Fingerspelling Used in Classrooms by Teachers of the Deaf and Hard-of-Hearing. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 29(1), 30–39. <https://doi.org/10.1093/deafed/enad023>

Winter, E. & O'Raw, P. (2010). Literature review on the principles and practices relating to inclusive education for children with special educational needs. https://ncse.ie/wp-content/uploads/2014/10/NCSE_Inclusion.pdf

Zehan, A., Arini N, Dede P, & Fuad A. (2021). A Narrative Inquiry of an Indonesian Prospective Teacher's Teaching Experiences: Probing Language Teaching Awareness. *Al-Ishlah: Jurnal Pendidikan*, 13(3), 2114–2131. <https://doi-org.dcu.idm.oclc.org/10.35445/alishlah.v13i3.842>